

# Valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittäminen

Kehittämisen ja käyttöönottojen strategiset painopisteet vuodelle 2021

---

## **1 ASIAKIRJAN TARKOITUS**

Tässä asiakirjassa kuvataan Kanta-palveluiden kehittämisen ja käyttöönottojen strategiset painopisteet vuodelle 2021. Painopisteet perustuvat sosiaali- ja terveysministeriön laatimiin sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan kehittämispolkuihin sekä Kanta-palveluiden kehittämisen tiekarttaan vuosille 2020-2024 (liite).

Tätä kuvausta täydentävät Kanta-palveluiden kehittämisen hankesuunnitelmat ja projektikortit, joissa kuvataan kehittämisen toimenpiteet, vuonna 2021 valmistuvat tuotokset sekä resursointi. Hankesuunnitelmassa kuvataan Kanta-palveluiden kehittämistehtävien kokonaisuus sekä palvelutuotannon jatkuvuuden varmistamiseen liittyvät ja lakisääteiset tehtävät. Lisäksi hankesuunnitelma sisältää kuvaukset uusien toiminnallisuuksien käyttöönoton edistämisestä.

Tässä suunnitelmassa ja hankesuunnitelmassa esitettyjen asioiden lisäksi valtakunnallista tiedonhallintaa edistävät THL:n vastuulle kuuluvat lakisääteiset, jatkuvat tehtävät kuten tietoarkkitehtuuri ja määräykset.

## **2 TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA ASIAKASHYÖTY**

Valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden toiminnallisia ja hyötytavoitteita kuvataan mm. sote-tieto hyötykäyttöön –strategiassa, kokonaisarkkitehtuurin tavoitetilan ja kehittämispolkujen kuvauksissa sekä Kanta-palveluiden tiekartta 2020-2024 –dokumentissa.

## **3 KOKONAISARKKITEHTUURI, SOTE-TIEDONHALLINNAN KEHITTÄMISPOLKU SEKÄ KANTA-PALVELUJEN TIEKARTTA 2020 - 2024**

STM vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisarkkitehtuurityöstä, eli ylätasoin kokonaisarkkitehtuurin tavoitetilojen kuvauksesta sekä kehittämispolkujen suunnittelusta. THL ja Kela osallistuvat kokonaisarkkitehtuurityöhön ja kokonaisarkkitehtuuriryhmien toimintaan. Tavoitetilat ja kehittämispolut toisaalta ohjaavat Kanta-palveluiden kehittämistä ja mm. konseptoitavien kehittämiskohteiden valintaa, ja toisaalta Kanta-palveluiden ja muun valtakunnallisen tiedonhallinnan kehittämisen kautta voi syntyä syötteitä tavoitetilan ja kehittämispolkujen päivittämiseen.

Kanta-palvelujen pitkän aikavälin kehittämispolku määritellään osana sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan kehittämispolkuja. Tämän suunnitelman kannalta keskeiset kehittämispolut ovat asukkaan palveluiden ja ammattilaisen työvälineiden/ asiakas- ja potilastietojen ensisijaisen käytön kehittämispolut. Kehittämispolut on päivitetty syksyllä 2020. Kehittämispolut on kuvattu karkealla tasolla sisältäen sekä käyttöönotto- että kehittämisvaiheen kokonaisuuksia. Tässä suunnitelmassa esitetyt tavoitteet ja painopisteet nojautuvat kehittämispolkuihin.

Asiakas- ja potilastietojen toisiokäytön kehittämispolkuun liittyvä toimeenpano toteutetaan osana Toivo-ohjelmaa, jonka toimeenpanoa ei kuvata tässä suunnitelmassa. Tässä suunnitelmassa ei myöskään huomioida yksilöllistetyn lääketieteen tiedonhallintaan liittyviä tavoitteita ja tehtäviä. Niistä sovitaan erikseen, jos kyseisten tehtävien edistäminen on vuoden 2021 aikana tarpeen.

#### 4 PAINOPISTEET VUODELLE 2021

Valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittämisen strategiset painopisteet vuodelle 2021:

1. Korona-tilanteen edellyttämät tiedonhallinnan tehtävät
2. Asiakastietolain toimeenpanon edellyttämä kehittäminen, mm.
  - Luovutustenhallinta
  - Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto
  - Omatietovaranto
3. Sote-uudistuksen toimeenpanon edellyttämä kehitystyö (järjestämisvastuun muutos)
4. Lääkitystiedonhallinnan kehittäminen/ lääkityslistan edistäminen
5. Asiakas- ja hyvinvointitietojen näyttämisen laajentaminen Omakannassa
  - yhteensovittaminen Omaolon ja alueellisten asiointipalveluiden kanssa, erityisesti mahdollisessa mobiilipalvelun kehittämisessä
6. Potilastiedon saatavuuden varmistaminen/ uusien tietosisältöjen ja toiminnallisuuksien käyttöönotto
  - Erityisesti kanta-tietojen parempi hyödyntäminen
  - Tiedon laadun varmistaminen
7. Tiedolla johtamisen ja ohjauksen Toivo-ohjelmaa tukeva kehitystyö

#### ***Käyttöönottojen painopisteet***

Vuoden 2021 aikana tavoitteena on edistää valmiina olevien toiminnallisuuksien ja uusien tietosisältöjen käyttöönottoa sosiaali- ja terveydenhuollossa, huomioiden kuitenkin asiakastietolain muutoksesta aiheutuvat uudet tarpeet (luovutuksenhallinta) ja käyttöönotettavien kokonaisuuksien yhteensovittaminen tarkoituksen mukaisella tavalla.

#### *Käyttöönottojen painopisteet terveydenhuollossa:*

1. Asiakastietolain mukainen luovutustenhallinta
2. Potilastiedon arkiston käyttöönotot yksityisessä terveydenhuollossa ja suun terveydenhuollossa (uuden asiakastietolain mukainen liittymisvelvoite)
3. Huoltajan asiointi alaikäisen lapsensa puolesta
4. Keskeisten terveystietojen koosteet
5. Kuva-arkiston käyttöönotot: radiologia, ekg
6. Todistuksen välitys Kelaan ja Traficomille

#### *Käyttöönottojen painopisteet sosiaalihuollossa:*

1. Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston uudet käyttöönotot
2. Asiakastiedon arkiston 2. vaiheen perustoiminnallisuudet (sis. alaikäisen puolesta-asiointiin)
3. Rekisterinkäyttöoikeus

#### ***Konseptoitavat uudet toiminnallisuudet***

Konseptoitavia kehityskohteita on tunnistettu lukuisa joukko, joten konseptointien suhteen on tehty priorisointia. Keskeisimpiä konseptointikohteita vuoden 2021 aikana ovat

1. Työ- ja toimintakykytietojen käsittely
2. Kanta-käyttölokivalvelu
3. Omakanta ja asiointi (erityisesti sosiaalihuolto) sekä
4. Hyvinvointitietojen käsittely ja omatietovaranto

Lisäksi on tunnistettu seuraavat konseptointitarpeet:

- Luovutushallinnan käyttöliittymän elinkaari
- Biopankkien tahdonilmaukset
- Hoidon jatkumon hallinta ja seuranta (ent. palvelutapahtuma)
- Vammaispalvelut ja henkilökohtainen budjetti
- Lähiomaisen yhteystietojen tallennus (ja muut asiakkaan ylläpitämät perustiedot)
- Sosiaalihuollon koosteet
- 

*Lisäksi on laadittava tarkentavat kehittämisen ja käyttöönottojen tiekartat/ vaiheistussuunnitelma:*

- kuva-aineistojen arkisto
- Todistusten kysely- ja välityspalvelu

## **5 VIESTINTÄ**

Viestinnän sisällölliset painopistealueet liittyvät edellä kuvattuihin käyttöönottojen ja kehittämisen painopisteisiin. STM:n, THL:n ja Kelan yhteistä viestintäsuunnitelmaa ja ydinviestejä kehitetään viestinnän kolmikantayhteistyössä, joka on käynnistetty vuonna 2020.